

1 Riidattomien saatavien velkomusprosessin olemassaolo

Suomessa on olemassa menettely, joka on tarkoitettu erityisesti riidattomien saatavien velkomista varten. Näissä asioissa vastaaja voidaan velvoittaa maksamaan saatava kantajalle niin sanotulla yksipuolisella tuomiolla.

Asian voi saada vireille myös sähköisellä haastehakemuksella, joka tehdään sähköiselle lomakkeelle oikeuslaitoksen internet-sivustolla (<https://oikeus.fi/fi/>). Katso myös sivu "Sähköinen asiointi - Suomi".

1.1 Menettelyn soveltamisala

1.1.1 Minkälaisiin saataviin menettely soveltuu (esim. vain rahasaatavat, vain sopimukseen perustuvat saatavat)?

Menettely soveltuu kaikenlaisiin rahasaataviin, joista asianosaiset voivat keskinäisellä sopimuksellaan määrätä.

1.1.2 Onko menettelyssä käsiteltäville vaatimuksille säädetty määrällinen yläraja?

Ei ole. Menettelyssä voidaan käsitellä kuinka suuria tai pieniä saatavia tahansa.

1.1.3 Onko menettelyn käyttö vapaaehtoista vai pakollista?

Menettely on vapaaehtoinen.

1.1.4 Voidaanko menettelyä soveltaa, jos vastaaja asuu toisessa jäsenvaltiossa tai kolmannessa maassa?

Menettelyn soveltamisen edellytyksenä ei periaatteessa ole, että vastaaja asuu Suomessa. Kuitenkin suomalaisella tuomioistuimella tulee olla asian käsittelyssä toimivalta. Esimerkiksi Bryssel I-asetuksen mukaan oikeuspaikka määräytyy pääsäännön mukaan siten, että velkomusasia tulee käsitellä vastaajan kotipaikan tuomioistuimessa.

1.2 Toimivaltainen tuomioistuin

Yleinen alioikeus on näissä asioissa toimivaltainen. Tuomioistuimen nimi on kärjäoikeus. Pääsäännön mukainen toimivaltainen kärjäoikeus on vastaajan kotipaikan kärjäoikeus. Menettelyssä sovelletaan tavanomaisia tuomioistuimen toimivaltaa koskevia säännöksiä (ks. "Tuomioistuimen toimivalta – Suomi").

1.3 Muotovaatimukset

1.3.1 Onko vakiolomakkeen käyttäminen pakollista (jos on, mistä lomakkeita saa)?

Haastehakemuksen tulee olla kirjallinen ja sen tulee sisältää tietyt asiat: vaatimus, peruste (lyhyesti), mahdollinen oikeudenkäyntikuluvaatimus sekä kantajan ja vastaajan yhteystiedot. Haastehakemus on allekirjoitettava.

Valtakunnallisella tasolla ei ole laadittu lomakkeita. Eräissä kärjäoikeuksissa on käytössä lomakkeita, mutta niiden käyttäminen ei ole pakollista.

Riidattoman velkomusasian voi saada vireille myös sähköisellä haastehakemuksella, joka tehdään sähköiselle lomakkeelle oikeuslaitoksen internet-sivustolla (<https://oikeus.fi/fi/>).

1.3.2 Täytyykö minun käyttää lakimiestä?

Kummankaan osapuolen, kantajan tai vastaajan, ei tarvitse käyttää lakimiestä. Sen sijaan lakimiehen käyttäminen on aina sallittua.

1.3.3 Kuinka yksityiskohtaisesti minun täytyy kuvailla vaatimuksen peruste?

Vaatimuksen peruste tulee yksilöidä siten, että se voidaan erottaa muista saatavista.

1.3.4 Täytyykö minun esittää kirjallista näyttöä saatavasta? Jos täytyy, mitkä asiakirjat ovat hyväksyttäviä todisteita?

Riidattoman saatavan velkomusprosessissa ei tarvitse esittää todisteita. Kantajan on esitettävä saatavasta riittävä näyttö vasta, jos vastaaja kiistää saatavan.

1.4 Hakemuksen hylkääminen

Käytännössä yksipuolisen tuomion este on se, että vastaaja perustellusti vastustaa haastehakemuksessa esitettyä vaatimusta ja vaatimus ei siksi ole enää riidaton. Muina tilanteina voivat tulla kysymykseen haastehakemuksen tutkimatta jättäminen lähinnä sillä perusteella, ettei kyseisellä kärjäoikeudella ole toimivaltaa tai ettei kantaja ole täydennyskehotuksesta huolimatta korjannut haastehakemuksen puutteita. Periaatteessa on mahdollista sekin, että kanne hylätään heti tuomiolla, jos vaatimus on selvästi perusteeton eli vaatimus on täysin lakiin perustumaton. Tuomioistuin ei muutoin tutki vaatimuksen oikeellisuutta.

1.5 Muutoksenhaku

Kantajalle ei ole muutoksenhakuineoa sitä vastaan, että asiaa vastaajan vastustamisen johdosta ei voida tutkia riidattomana velkomusasiana. Tällaisessa tilanteessa asian käsittely jatkuu kärjäoikeudessa tavallisessa riita-asioihin sovellettavassa oikeudenkäyntimenettelyssä. Sen sijaan tutkimatta jättämisestä ja muusta kanteen hylkäämisestä kantaja voi valittaa.

1.6 Kantajan vaatimuksen vastustaminen

Tämä kysymys on muotoiltu sellaista järjestelmää varten, jossa ensin annetaan "yksipuolinen tuomio/määräys maksaa" ja vasta sitten vastaajalle annetaan mahdollisuus vastustaa vaatimusta. Suomessa kantajan vaatimus toimitetaan ensin vastaajalle ja jos vastaaja ei vastusta vaatimuksia, tämän jälkeen annetaan yksipuolinen tuomio.

Kärjäoikeus kehottaa vastaajaa vastaamaan kanteeseen kirjallisesti määräajassa. Määräajan asettaa kärjäoikeus ja se on tavallisesti 2-3 viikkoa.

Vastauksessa on ilmoitettava, vastustaako vastaaja vaatimuksia ja perusteet vastustamiselle. Lisäksi vastauksessa voidaan ilmoittaa mahdolliset todisteet ja kuluvaatimus. Vastaajan on myös ilmoitettava yhteystietonsa ja allekirjoitettava vastine.

1.7 Vastustamisen vaikutus

Jos vastaaja vastustaa kanteen määräajassa, vaatimus ei enää ole riidaton eikä yksipuolista tuomiota voida antaa. Asia siirretään automaattisesti käsiteltäväksi normaalissa siviiliprosessissa.

1.8 Seuraus siitä, ettei vastaaja vastusta kanteen

1.8.1 Mitä on tehtävä, jotta tuomiosta tulisi täytäntöönpanokelpoinen?

Jos vastaaja ei riitautu kanteen määräajassa, asiassa annetaan kantajan vaatimuksen mukainen yksipuolinen tuomio. Se on heti täytäntöönpanokelpoinen kuten lainvoimainen tuomio.

1.8.2 Onko tämä tuomio lopullinen vai voiko vastaaja edelleen valittaa siitä?

Vastaaja ei voi valittaa yksipuolisesta tuomiosta hovioikeuteen, mutta hänellä on mahdollisuus hakea siihen takaisinsaantia kärjäoikeudessa.

Takaisinsaannilla tarkoitetaan sitä, että asia saatetaan yksipuolisen tuomion antaneen kärjäoikeuden uudelleen käsiteltäväksi. Takaisinsaantia on haettava kirjallisesti 30 päivän kuluessa siitä lukien, kun vastaaja on todisteellisesti saanut tiedon yksipuolisesta tuomiosta. Jos takaisinsaantia ei haeta, yksipuolinen tuomio jää pysyväksi.

Päivitetty viimeksi: 08/02/2018

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.